

Capitolul 1

**PREMISE PSIHOLOGICE ALE PREDĂRII
DISCIPLINELOR DIN ARIA CURRICULARĂ ARTE ȘI
TEHNOLOGII ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR ȘI
PREȘCOLAR**

1.1. Evoluția grafismului în funcție de etapele de dezvoltare ale copilului

Universul copilului este enigmatic. De la vârste foarte mici el își exprimă trăirile și prin desen. Un ghid bun pentru deslușirea acestui mister îl găsim în cartea *Educația plastică la orice vârstă*, autor Radu Adrian. Informații privind semnificația obiectelor și comportamentul copilului în funcție de vârstă sunt extrase din această publicație în Tabel 1.1.

Tabel 1.1 Semnificația obiectelor și comportamentul copilului în funcție de vârstă (Adrian, 2008, pag.10-32)

Vârsta	Semnificația pe care copilul o dă obiectelor și fenomenelor din jurul lui	Comportament	Mărime	Forma	Funcția simbolică (observată la evocarea unui obiect absent)	Caracteristică desenului
0-6 luni	Funcție de experiență sa nemijlocită, trăirile în plan afectiv	Copilul centrat pe propriul corp, pe acțiunea proprie, egocentrism total, inconștient	Constanța mărimii (perceperea mărimii reale pentru un obiect aflat la distanță indiferent de mișcarea aparentă)	Constanța formei (perceperea formei reale a obiectului indiferent de unghiul de observare)		
6-12 luni						
12-18 luni	Funcție de experiență sa nemijlocită, trăirile în plan afectiv	Se efectuează treptat decentrarea				
18-24 luni			Se perfecționează		1. Imitația amânată (în absența obiectului) 2. Jocul simbolic sau de ficțiune 3. Evocare verbală 4. Desenul sau imaginea grafică (intermediar între joc și imaginea mentală)	
24-30 luni						
10-12 ani			Se perfecționează			
8-9 ani	Desenul este realist ca intenție					Desenează ceea ce știe despre obiect

**Capitolul I : PREMISE PSIHOPEdagogICE ALE PREDĂRII DISCIPLINELOR DIN ARIA CURRICULARĂ
ARTE ȘI TEHNOLOGII ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR ȘI PREȘCOLAR**

9-10 ani						Deseneaza ceea ce vede
----------	--	--	--	--	--	------------------------

Exercițiul 1

Realizați o documentare pe tema *Culoarea în lumea copiilor*.

Exercițiul 2

Identificați vârsta copiilor care au realizat desenele din Figura 1.1, prezentate în lucrarea *Educația plastică pe înțelesul tuturor*, autor Radu Adrian.

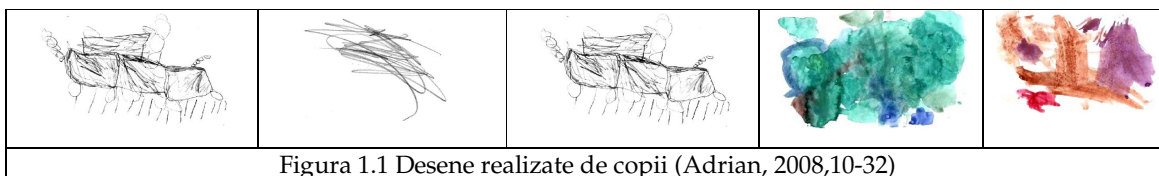

Figura 1.1 Desene realizate de copii (Adrian, 2008,10-32)

1.2. Finalitățile disciplinei *Educație plastică, abilități practice și didactica acestora*

Grila 1 reprezintă suportul pentru identificarea ocupațiilor posibile pentru o calificare și a principalelor competențe profesionale și transversale. Ea este fundamentată pe matricea CNCIS și este un instrument de descriere și evaluare a unei calificări obținute printr-un program de licență, de masterat sau de doctorat (MECTS, 2011, pag.8).

Directorul de program de studii, prin consultarea Grilei 1 (detalii calificare) realizează Grila II (competențe aferente disciplinelor) și planul de învățământ pentru fiecare calificare, pe care le înregistrează pe site la adresa [www. rncis. ro](http://www.rncis.ro).

Fiecare calificare oferă absolventului competențe profesionale și transversale specifice. Astfel competențele profesorului care predă disciplina *Educație plastică* la gimnaziu (absolvent al programului *Pedagogia artelor plastice și decorative* - P.A.P.D.) diferă de cele ale profesorului în învățământul primar și preșcolar (absolvent al programului P.I.P.P.), așa cum se poate observa din Tabelul 1.2 și Tabelul 1.3.

Tabel 1.2 Competențe profesionale necesare predării disciplinei Educație plastică în învățământul preuniversitar

Program de studii	Competențe profesionale					
	C1	C2	C3	C4	C5	C6
P.I.P.P	Proiectarea unor programe de instruire sau educaționale adaptate pentru diverse niveluri de vârstă / pregătire și diverse grupuri țintă	Realizarea activităților specifice procesului instructiv - educativ din învățământul primar și preșcolar	Evaluarea proceselor de învățare, a rezultatelor și a progresului înregistrat de preșcolari / școlarii mici.	Abordarea managerială a grupului de preșcolari / școlari mici, a procesului de învățământ și a activităților de învățare / integrare socială specifice vârstei	Consilierea, orientarea și asistarea psiho-pedagogică a diverselor categorii de persoane / grupuri educaționale (preșcolari / școlari mici / elevi,	Autoevaluarea și ameliorarea continuă a practicilor profesionale și a evoluției în carieră

				grupului țintă	familii, profesori, angajați etc.)	
P.A.P.D.	Disocierea creației artistice de artizanate și produse pseudoartistice.	Experimentarea într-un limbaj diferențiat a cunoștințelor de bază despre creația artistică (pe grupe de vîrstă și de pregătire)	Ilustrarea practică a procedeeelor și a tehnicilor, artistice tradiționale și experimentale	Stimularea creativității artistice prin metode adecvate vîrstelor și treptelor de inițiere	Elaborarea de proiecte artistice personale, cu rolul de a consolida prestigiul profesional	Elaborarea de sinteze teoretice adecvate educației vizuale

Tabel 1.3 Competențe transversale necesare predării disciplinei Educație plastică în învățământul preuniversitar

Program de studii	Competențe transversale		
	CT1	CT2	CT3
P.I.P.P.	Aplicarea principiilor și a normelor de deontologie profesională, fundamentate pe opțiuni valorice explicite, specifice specialistului în științele educației	Cooperarea eficientă în echipe de lucru profesionale, interdisciplinare, specifice desfășurării proiectelor și programelor din domeniul științelor educației	Utilizarea metodelor și tehnicilor eficiente de învățare pe tot parcursul vieții, în vederea formării și dezvoltării profesionale continue
P.A.P.D.	Aplicarea unor strategii de muncă riguroasă, eficientă și responsabilă, de punctualitate și răspundere personală față de rezultat, pe baza principiilor, normelor și valorilor de etică profesională.	Identificarea rolurilor și responsabilităților într-o echipă plurispecializată și aplicarea de tehnici de relaționare și muncă eficientă în cadrul echipei	Identificarea oportunităților de formare continuă și valorificarea eficientă a resurselor și a tehnicilor de învățare pentru propria dezvoltare

Conform fișei disciplinei prezentată în ANEXA II, competențele, formate absolvenților programului de studii *Pedagogia învățământul primar și preșcolar* prin participarea la orele de curs și seminar la disciplina *Educație plastică, abilități practice și didactica acestora* (E.P.A.P.D.), sunt următoarele:

C2.4* Evaluarea eficacității strategiilor utilizate și a impactului lor asupra școlarilor mici/preșcolarilor prin raportare la standarde și obiective enunțate pentru aria curriculară Arte și Tehnologii

C2.5* Realizarea activităților instructiv-educative specifice ariei curriculare Arte și Tehnologii aplicate în învățământul preșcolar și primar

*Conform competenței profesionale C2 din Grila1L, specifică programului de studii

Obiectivul general al disciplinei E.P.A.P.D., în concordanță cu grila competențelor specifice , este să dezvolte capacitatea de proiectare, organizare, desfășurare și conducere a

**Capitolul I : PREMISE PSIHOPEdagogICE ALE PREDĂRII DISCIPLINELOR DIN ARIA CURRICULARĂ
ARTE ȘI TEHNOLOGII ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR ȘI PREȘCOLAR**

procesului de învățământ în ciclul primar și preșcolar, obiectiv corespunzător ariei curriculare Arte și Tehnologii.

Obiectivele specifice sunt:

- o să surprindă corect specificul aplicării metodelor și procedeele didactice la elaborarea proiectelor pedagogice ;
- o să înțeleagă contextul organizării și desfășurării activităților instructiv-educative, îndeosebi a celui referitor la evaluare;
- o să dezvolte abilitățile de proiectare ale studenților.

Pentru precizarea competențelor profesorului care predă disciplina educație plastică la gimnaziu sau liceu, se țin cont de competențele specifice programului de studii (P.A.P.D.) menționate în Tabelul 1.2 și Tabelul 1.3.

Prezentul suport de curs se adresează studenților anului al – III - lea, programul de studii *Pedagogia învățământul primar și preșcolar*, disciplina *Educație plastică, abilități practice și didactica acestora* din cadrul Universității *Dunărea de Jos* din Galați. Lucrările practice și proiectele de lecție prezentate sunt aplicații realizate la această disciplină de către studentele din anul universitar 2012 - 2013 și 2014 - 2015. Unele din acestea conțin erori ce au fost utilizate drept suport pentru explicarea și aplicarea cunoștințelor de specialitate, psihopedagogice, metodologice și de evaluare iar cele corecte reprezintă modele pentru întocmirea unui plan de desfășurare a orelor didactice specifice disciplinelor din aria curriculară Arte și Tehnologii specifice învățământului preșcolar și primar.

În ultimul capitol sunt prezentate criteriile de evaluare a cursului *Educație plastică, abilități practice și didactica acestora* luând în considerare paradigma reflexivității (Păun, 2012, pag. 5-10).

.